

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЮ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

Догадайло Я.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Організація науково-дослідної роботи студентів на кафедрі ведеться за такими напрямками: науково-дослідницька робота в навчальному процесі, участь у виконанні бюджетних досліджень, наукових студентських конференціях, олімпіадах, конкурсах, написання тез, статей, участь в наукових гуртках та у виступах з доповідями. У 2018-2019 навчальному році студенти закріплювалися за викладачами та одержували індивідуальне завдання на розробку теми дослідження. Тематика наукових робіт розглянута та затверджена на засіданні кафедри. Теми відображають актуальні напрямки розвитку сучасної економіки, управління країни та автомобільного транспорту. Теми достатньо різноманітні. Напрямки тем студентів 4 курсу надані в таблиці 1

Таблиця 1 – Напрямки науково-дослідних робіт студентів

Напрямки дослідження	41Е	
	Кількість	Питома вага, %
Менеджмент організацій	7	37
Менеджмент персоналу та маркетинг	4	21
Логістичний менеджмент	7	37
Економіка і фінанси АТП	1	5
Всього	19	100

В цілому теми за двома напрямками розподілилися рівномірно – по 37% «Менеджмент організацій» та «Логістичний менеджмент». Знизилася питома вага наукових досліджень за напрямками «Економіка і фінанси АТП»

та «Менеджмент персоналу та маркетинг». Науково-дослідна робота студентів починається з вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень». Далі проводяться семінари студентів з науково-дослідницької роботи, на яких студенти розповідають та оговорюють результати своїх наукових досліджень у вигляді виступів та дискусій. Наукові роботи студентів виконуються за допомогою ЕОМ за стандартами та спеціальними програмами. При проходженні виробничої практики студенти виконують експериментальну частину дослідження. Студенти магістратури вивчають дисципліну «Методологія і організація наукових досліджень». Питання про хід виконання робіт по НДРС розглядаються на засіданні кафедри. Контроль ходу виконання НДРС проводиться при складанні звітів, заліків; поточний контроль проводився керівниками НДР на семінарах.

Підвищення кваліфікації керівників НДРС відбувалися у індивідуальному порядку, на науково-методичних семінарах кафедри. В 2018-2019 навчальному році викладачі кафедри брали активну участь у Всеукраїнській науково-методичній інтернет-конференції з проблем вищої освіти і науки «Організаційно-методичне забезпечення підготовки фахівців в умовах міжнародної наукової та освітньої інтеграції», у II міжнародній науково-методичній конференції «Розвиток освітньої системи: європейський вектор» та у Всеукраїнській науково-методичній інтернет-конференції «Методологічні засади розвитку сучасних систем вищої освіти».

По закінченню 4 та 5 курсів студенти складають залік з НДР, також під час навчання вони приймають участь у виконанні робіт по бюджетній та госпдоговірній тематиці кафедри, розробляють разом з викладачами окремі питання. Кращі роботи студентів рекомендуються для представлення на студентську наукову конференцію та для участі у Всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт. Загальна кількість доповідей студентів кафедри на студентських конференціях ХНАДУ надана в таблиці 2.

Таблиця 2 – Кількість доповідей на студентських наукових конференціях

Назва показника	Кількість за роками				
	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Зроблено доповідей	62	64	51	68	30
в тому числі:					
студентів-іноземців	6	12	4	12	4
студентів з інших ВНЗ	18	21	16	11	6

Кількість доповідей в 2018-2019 навчальному році зменшилася на 56% (35 доповідей), що пов'язано зі зменшенням кількісного складу викладачів кафедри управління та адміністрування. В 2017-2018 році в конференції прийняло участь 4 іноземних студенти з трьох країн: Туркменістан, Марокко, Кот-д'Івуар. В конференції прийняло участь 6 студентів з двох інших вищих навчальних закладів: Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ та Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова). В середньому кількість студентів кафедри, які прийняли участь у конференції 2018-2019 навчального року, на одного викладача кафедри склала 2,67. В середньому кількість студентів, які прийняли участь у конференції 2018-2019 навчального року, на одного викладача кафедри склала 3,3, що незначно перевищує нормативні значення встановлені в ХНАДУ. В наступному навчальному році планується цей показник підвищити.

Кращі роботи студентів 4 та 5 курсу брали участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт 2018-2019 навчального року, за результатами якого переможцями стали 11 здобувачів вищої освіти кафедри управління та адміністрування. Окрім того здобувачі вищої освіти брали участь у XII Харківському регіональному конкурсі студентських наукових робіт – всього прийняло участь 9 учасників та три стали переможцями. Також по кафедрі управління та адміністрування під час 2018-2019 навчального року у інших конференціях та семінарах з публікацією тез доповіді або статті прийняло участь 201 здобувач вищої освіти, серед яких 31 визнаний переможцем, та був відзначений дипломом з відповідним ступенем. У

навчальному 2018-2019 році всього здобувачами опубліковано: 82 статті (77 статей самостійно та 5 статей у співавторстві з викладачем, у тому числі у наукових фахових виданнях та зарубіжних виданнях) та 54 тез доповідей матеріалів конференцій (41 самостійно та 13 у співавторстві з викладачем).

Протягом навчального року на кафедрі працювали наукові гуртки за двома напрямками, на яких вирішувались та обговорювались актуальні питання менеджменту, логістики, маркетингу, аналізу результатів діяльності, корпоративного управління, управління інноваційно-інвестиційною діяльністю та економіки автотранспортного підприємства. Кафедрою управління та адміністрування було проведено четверту Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених "Сучасні напрямки розвитку економіки та менеджменту на підприємствах України". В роботі конференції прийняли участь 151 учасник з 8 областей України, серед яких найактивнішу участь прийняли три: Харківська, Київська та Сумська області. В цілому на конференцію подано 137 тез доповідей (в т.ч. сторонніми організаціями – 57 тез). Для участі в конференції було надіслано тези доповідей з 20 вищих навчальних закладів України. В роботі цієї конференції безумовно також приймали участь здобувачі вищої освіти по кафедрі управління та адміністрування.

Таким чином, наведені показники свідчать про всебічну організацію науково-дослідницької роботи під час підготовки фахівців за спеціальністю «Менеджмент», що сприяє формуванню фахівця за сучасними вимогами суспільства.

Література:

1.10 ключових навичок до 2020-го: веб-сайт. URL: https://www.eduget.com/news/10_klyuchovix_navichok_do_2020-go-907 (дата звернення: 11.11.2019).